

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 11333-09-13

05 מרץ 2015

המערער

דליה חרותי

-

המשיב

המוסד לביטוח לאומי

לפני: הנשיא יגאל פליטמן, סגנית הנשיא ורדה וירט ליבנה, השופט אילן איטח

בשם המערער עו"ד גלעד מרקמן ועו"ד עמוס כהן
בשם המשיב עו"ד ליאת אופיר

פסק דין

1. לפנינו ערעור לאחר מתן רשות על פסק דינו של בית הדין האזורי בתל אביב (השופטת שרון אלקיים; ב"ל 12-05-47566), בו נדחה ערעור המערער על החלטת וועדה רפואית בנפגעי עבודה מיום 26.2.12 (להלן: הוועדה).
2. שתי שאלות מעלה הערעור שלפנינו. האחת נוגעת לעניין מועד תחילת דרגת הנכות שנקבעה למערער. השניה נוגעת לעניין שאלת ניכוי נכות שאינה קשורה לפגיעה בעבודה בידיה.
3. באשר לשאלה הראשונה לא מצאנו מקום להתערב בפסק דינו של בית הדין קמא ובהחלטת הוועדה שהנכות החלה ביולי 2003.
4. באשר לשאלת עניין ניכוי נכות שאינה קשורה לפגיעה בעבודה הן לאור הוראות סעיפים 118 ו 120 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995. מצאנו מקום לחזור ולהבהיר את ההלכות כפי שנקבעו על ידינו בפסקי הדין המוסד-פלוגי (עב"ל 12-05-9716) ופסק דין זהר-המוסד (עב"ל 12-03-46154). לאור האמור לעיל, אזי:
 - א. יש להבחין בין שלב הכרה בפגיעה כפגיעה בעבודה לבין קביעת דרגת נכות לגבי פגיעה שהוכרה כפגיעה בעבודה.

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 11333-09-13

באשר להכרה בפגיעה כפגיעה בעבודה ישנה חשיבות לשאלת היחס בין גורם העבודה והגורמים שאינם קשורים לעבודה והלכות ידועות למשל לעניין מיקרו-טראומה.

באשר לשאלת הנכות, אזי יש להבחין בעיקרו של דבר בין תאונה בעבודה לבין מחלות מקצוע ומיקרו-טראומה. לגבי תאונה בעבודה בדרך כלל השאלה הינה הנכות עובר לפני קרות התאונה בהשוואה לנכות הנקבעת מיד לאחריה וכאן יש מקום לשאלת ניכוי "מצב קודם" על פי ההלכות הידועות.

ככל שמדובר במחלת מקצוע ומיקרו-טראומה, בפגיעות אלה בדרך כלל קיימת חפיפה על פני ציר הזמן של גורמי הסיכון הקשורים לעבודה ושאינם קשורים לעבודה ועקב פעולתם המשולבת במקביל של שני גורמים אלה מתהווה לעיתים במקביל הנכות. במקרים שכאלה, כאשר מדובר בגורמי סיכון שהתממשו על פי נתונים מוכחים שמצאו ביטויים בנכות, באותו ליקוי אליו מתייחסת גם הפגיעה בעבודה, אזי במקרים שכאלה על הוועדה להעריך נכותו הכוללת של המבוטח ולהפחית את הנכות שאינה קשורה בפגיעה שהוכרה כפגיעה בעבודה וזאת על סמך נתונים מוכחים עובר למועד קביעתה את דרגת הנכות ביוצא בזה. למען הסר ספק מבואר בזאת כי גורמי סיכון אינם בהכרח מצביעים על נכות הניתנת לניכוי, זאת בשונה מגורמי סיכון שהוועדה סבורה שהתממשו כדי נכות.

ב. באשר ליישום ההלכות האמורות במקרה שלפנינו, אזי מתוך קריאת דוח הוועדה עולה כי היא ראתה עצמה מחוייבת לחלוקת דרגת הנכות בין הנכות הסיסטמית לבין החמרת המצב בידיים עקב העבודה לאור חוות דעת פרופ' בוסקילה המומחה מטעם בית הדין בתביעה שהוגשה לעניין הכרה בפגיעה בידיים כפגיעת עבודה על פי תורת המיקרו-טראומה.

ג. הוועדה בענייננו קבעה את דרגת נכותה הכוללת של המערערת בגין הפגיעה בידיה כנדרש.

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 11333-09-13

ד. לאחר מכן מצאה הוועדה נתונים מוכחים לקיום מחלה סיסטמית אצל המערערת ובכך אין צידוק להתערב וגם על כך אין מחלוקת.

ה. לאור האמור, לא נותר לוועדה אלא לבחון האם יש מקום להפחית, ואם כן כמה, מנכותה הכוללת של המערערת בידיה את הנכות כתוצאה מהמחלה הסיסטמית שאיננה קשורה לעבודה ולקבוע סעיף ליקוי מתאים לאותה נכות שאינה קשורה לעבודה ביחס לאותה פגימה בידיים.

ו. על הוועדה לנמק החלטתה לגבי ההפחתה ככל שתמצא מקום לכך.

ז. שימת לב המוסד מופנית לכך שככל שהנחיותיו הפנימיות נוגדות את האמור לעיל עליו לתקן את הנחיותיו בהתאם.

5. סוף דבר, הערעור מתקבל כאמור, על הוועדה לפעול בהתאם להנחיות שפורטו לעיל. בנסיבות המקרה ישא כל צד בהוצאותיו.

ניתן היום, י"ד אדר תשע"ה (05 מרץ 2015), בנוכחות הצדדים.

אילן איטח,
שופט

ורדה וירט-ליבנה,
סגנית נשיא

יגאל פליטמן,
נשיא, אב"ד

מר אמנון גדעון,
נציג ציבור (מעסיקים)

מר אלעזר וייץ,
נציג ציבור (עובדים)